

ด่วนที่สุด

ที่ กค. ๐๔๐๓.๒/๖๕๐๘

กค. 51.7

๒ พ.ค. ๖7

10.45 น.

สค. (eMail)

ส่ง : กค.

รับที่ : ๕5543/67

16 พ.ค. 2567 เวลา 10.30 น.

พ

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง โครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๘๑๑๘ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เสนอเรื่องโครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform) เพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. เห็นชอบให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินโครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform)

๒. เห็นชอบกรอบงบประมาณโครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. ให้หน่วยงานรัฐและสถาบันการเงินร่วมมือกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ในการสนับสนุนข้อมูลและร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการชำระเงินกลางของประเทศไทยเป็นไปด้วยความรอบคอบและเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สามารถรองรับการบริหารจัดการการชำระเงินของภาครัฐให้กับประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ประหยัด ปลอดภัย เชื่อถือได้ และเปิดกว้างให้เชื่อมต่อกับผู้ให้บริการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้หลากหลายรายตามนโยบายรัฐบาลดิจิทัลของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับสิทธิสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จากภาครัฐได้อย่างรวดเร็ว และตรงตัวมากขึ้น โดยมีสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินโครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform) และให้หน่วยงานรัฐและสถาบันการเงินร่วมมือกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ในการสนับสนุนข้อมูลและร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะต่อไป ประกอบกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลัง ในอนาคต พ.ศ. ๒๕๖๑ เรียบร้อยแล้ว จึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. โครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform) ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้นำเสนอ เพื่อให้พัฒนาเป็นแพลตฟอร์มการชำระเงินกลางของประเทศไทยให้สามารถรองรับการใช้งานของประชาชนและภาคธุรกิจผ่านการเชื่อมต่อกับผู้ให้บริการทางการเงินทุกรายที่เข้าร่วมโครงการฯ มีลักษณะใกล้เคียงกับระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ระบบการชำระเงินดังต่อไปนี้ (๑) ระบบการชำระเงินที่เป็นศูนย์กลาง

หรือ ...

หรือเครือข่ายระหว่างผู้ใช้บริการของระบบเพื่อรองรับการโอนเงิน การหักบัญชีหรือการชำระดุล เช่น ระบบโอนเงิน รายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ ระบบเครือข่ายบัตร ระบบการชำระดุล เป็นต้น หรือ (๒) ระบบการชำระเงินอื่นใด ที่อาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ความเชื่อมั่นของสาธารณชนหรือเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบ การชำระเงิน เป็นระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องขออนุญาต ทั้งนี้ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ กำหนดให้การให้บริการระบบ ชำระเงินดังกล่าวข้างต้นที่มีผู้ใช้บริการของระบบตั้งแต่ ๓ รายขึ้นไปอาจทำให้มีความเสี่ยงต่อระบบการเงิน และระบบเศรษฐกิจโดยรวม หรือกระทบต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชน หรือเสถียรภาพและความมั่นคง ของระบบการชำระเงิน เป็นระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับที่ต้องขออนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่ระบบการชำระเงินนั้น เป็นการให้บริการที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ให้บริการ ดังนั้น การพัฒนา Payment Platform ของ สำนักงานพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) จึงไม่เข้าข่ายที่ต้องขออนุญาตต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. อย่างไรก็ดี หากระบบดังกล่าวข้างต้นเข้าข่ายเป็นระบบชำระเงินที่มีความสำคัญตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้ระบบชำระเงินที่มีความสำคัญมีลักษณะ (๑) เป็นระบบการชำระเงินที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศ ซึ่งหากเกิดปัญหาหรือการหยุดชะงัก อาจส่งผลกระทบต่อสมาชิกในระบบอย่างต่อเนื่องเป็นวงกว้าง และ (๒) เป็นระบบการชำระเงินที่รองรับ การโอนเงินมูลค่าสูง หรือที่ใช้สำหรับการหักบัญชีหรือการชำระดุลระหว่างสมาชิก ซึ่งตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่กำกับดูแล ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญดังกล่าวและกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระบวนการในการปฏิบัติงาน ของระบบ รวมถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับผลสมบรูณ์ของการโอนเงิน มาตรการบริหารและจัดการความเสี่ยง ของระบบ มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบ การจัดการกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น ดังนั้นสำนักงานพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรหารือเรื่องดังกล่าวร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทยที่เป็นหน่วยงานกำกับ ดูแลเรื่องระบบการชำระเงินของประเทศ เพื่อให้ Payment Platform ดังกล่าวมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ และมีความต่อเนื่องในการใช้งาน

๓. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรนำหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง Payment Platform โดยคำนึงถึงการกำหนดแนวทางในการให้บริการ รวมถึงแนวทางในการป้องกันและจัดการ ความเสี่ยงต่อระบบการให้บริการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมให้ Payment Platform มีแนวทาง การดำเนินการและบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม สามารถใช้งานอย่างต่อเนื่อง (Continuity) พร้อมทั้งเป็นระบบการชำระเงินที่มีความน่าเชื่อถือ (Integrity) ปลอดภัย และสามารถรองรับการใช้งานของประชาชน และภาคธุรกิจได้อย่างทั่วถึง ตามหลักการ ๖ ด้าน ประกอบด้วย (๑) การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) และความเสี่ยงด้านความสามารถในการชำระดุลของสถาบันการเงินผู้เข้าร่วมเป็นสมาชิก ในระบบการชำระเงิน (Credit Risk) (๒) การบริหารงานทั่วไป (General Organization) คือ การกำหนด ให้มีหลักธรรมาภิบาล (Governance) และหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลการให้บริการของโครงสร้างพื้นฐาน ของระบบการชำระเงิน (๓) การจัดให้มีระบบการชำระดุล (Net Settlement System) ที่สามารถรองรับ การชำระดุลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสในการเกิดธุรกรรมการเงินที่ไม่สมบูรณ์หรือล่าช้า ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงต่อระบบการชำระเงินในภาพรวม (๔) การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและระบบ (Operational Risk) ผ่านการกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการ ข้อมูลธุรกรรม รวมถึงแนวทางความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) (๕) การดูแลให้ระบบการชำระเงิน

มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ผ่านการกำหนดแนวทาง การจัดการระบบการชำระดุล ให้มีต้นทุนที่เหมาะสม (Cost Control) รวมถึงจัดให้มีระบบการสื่อสารระหว่างผู้กำกับดูแลระบบการชำระเงิน และสถาบันการเงินผู้เข้าร่วมเป็นสมาชิก และ (๖) ความโปร่งใส (Transparency) โดยมุ่งเน้นให้มีการสื่อสาร และเผยแพร่ต่อสาธารณชนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน และแนวทางในการจัดการ ความเสี่ยงในระบบการเงินอย่างต่อเนื่อง

๔. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรจัดทำรายละเอียดโครงการ และการดำเนินงานให้ชัดเจน ครอบคลุมกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนไม่ซ้ำซ้อน กับระบบการจ่ายเงินสวัสดิการภาครัฐที่มีอยู่ในปัจจุบัน และควรให้ความสำคัญในการกำกับดูแลโครงการ หรือการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การใช้จ่าย งบประมาณมีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด สำหรับกรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินโครงการดังกล่าว ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย ชุณหวชิร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองการเงินการคลังภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๕๕๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th